

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 15. november 2016
(OR. en)

13624/1/16
REV 1

LIMITE

AUDIO 113
DIGIT 119
CONSOM 251
TELECOM 201
CODEC 1502
IA 103

Institutsioonidevaheline
dokument:
2016/0151 (COD)

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Komisjoni dok nr:	9479/16 AUDIO 68 DIGIT 55 CONSOM 121IA 28 CODEC 744 TELECOM 98
Teema:	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta, et võtta arvesse muutuvat turuolukorda – <i>Eduaruanne</i>

I. SISSEJUHATUS

1. Taust

Komisjon võttis 20. mail 2016 vastu ettepaneku, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi, millega muudetakse direktiivi 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta, et võtta arvesse muutuvat turuolukorda¹.

¹ Dok 9479/16 + ADD 1–4.

Praegu kehtiv audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv võeti vastu 2007. aastal ja kodifitseeriti 2010. aastal. See põhineb päritoluriigi põhimõttel, mis võimaldab audiovisuaalmeedia teenuste vaba ringlust ELis. Samal ajal on direktiivil mitu üldist avalikku huvi teenivat eesmärki, nagu kultuuriline mitmekesisus, alaealiste kaitse, tarbijakaitse ja meediavabadus. Direktiiviga reguleeritakse nii lineaarseid (televisioon) kui ka tellitavaid teenuseid, kuigi erineval määral.

2. Komisjoni ettepanek ja mõjuhindang

Komisjon tutvustas muutmisettepanekut koos mõjuhindanguga² audiovisuaalküsimuste töörühmale 8. ja 20. juunil 2016.

Komisjoni ettepaneku eesmärk on ajakohastada ja moderniseerida praegu audiovisuaalvaldkonda reguleerivat raamistikku, mis on sätestatud 2010. aasta audiovisuaalmeedia teenuste direktiivis, et sobitada seda paremini digiajastuga, mida iseloomustab tehnoloogia kiire areng, uute ärimudelite teke ning muutuvad vaatamis- ja tarbimisharjumused. Lühidalt öeldes taotleb komisjoni ettepanek³ järgmisi eesmärke:

- tagada alaealiste ja tarbijate kaitse ka videojagamisplatvormi teenuste puhul;
- lihtsustada päritoluriigi põhimõtte eeskirju;
- parandada televisiooniteenuste konkurentsivõimet, ühtlustades veelgi lineaarsete ja tellitavate teenuste eeskirju;
- käsitleda meediateenuste ühtesulandumise küsimust, ajakohastades audiovisuaalseid ärilisi teadaandeid käsitlevaid eeskirju;
- tagada direktiivi nõuetekohane kohaldamine, suurendades riiklike reguleerivate asutuste sõltumatust ja andes olemasolevale Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörühmale (ERGA) ametliku staatuse.

² Dok 9479/16 ADD 1.

³ Komisjoni ettepaneku üksikasjalikuma sisu kohta vt audiovisuaalküsimuste töörühma koosolekute menetluse tulemusi dokumendis 10745/16.

Mõjuhinna analüüsimisel võttis audiovisuaalküsimuste töörühm arvesse soovituslikku kontrollnimekirja, mis on esitatud suunistes mõjuhinnaangute käsitlemiseks nõukogus⁴. Delegatsioonid ei tõstatanud komisjoni mõjuhinnaangu suhtes ühtki suuremat probleemi. Teisest küljest aga leidsid delegatsioonid, et mõjuhinnaangus ei ole paljusid probleeme (täiel määral) käsitletud. Need on nimetatud dokumendi 10745/16 III osas.

3. Muud institutsioonid/organid

Euroopa Parlamendis on kõnealuse ettepaneku juhtkomisjoniks kultuuri- ja hariduskomisjon. 9. juunil 2016 määras nimetatud komisjon kaasraportöörideks Sabine Verheyeni (DE-EPP) ja Petra Kammereverti (DE-S&D). Komisjoni hääletus on kavandatud 2017. aasta jaanuari lõpuks.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee esitas oma arvamuse 19. oktoobril 2016.

II. NÕUKOGU TÖÖ HETKESEIS

Slovakkia eesistumise ajal analüüsis audiovisuaalküsimuste töörühm komisjoni ettepanekut mitmel koosolekul, mis toimusid ajavahemikul 2016. aasta juulist oktoobrini.

4. ja 15. juulil esitasid delegatsioonid oma üldised märkused komisjoni ettepaneku kohta ning seejärel analüüsiti ettepanekut peatükkide kaupa⁵.

1., 12. ja 26. septembri ning 3. ja 28. oktoobri 2016. aasta koosolekutel jätkas audiovisuaalküsimuste töörühm komisjoni teksti põhjalikku läbivaatamist, analüüsides iga muudetud sätet eraldi⁶.

Mitu delegatsiooni on esitanud komisjoni ettepaneku suhtes üldise ja konkreetse analüüsi reservatsiooni.

⁴ Dok 9790/16 + COR 1.

⁵ Nimetatud koosolekutel peetud arutelude põhjalik ülevaade on esitatud dokumendis 11361/16.

⁶ Delegatsioonide üksikasjalikud märkused on esitatud dokumendis 13934/16.

III. DELEGATSIOONIDE PEAMISED SEISUKOHAD

Delegatsioonide seisukohad saab rühmitada järgmiste põhiküsimuste kaupa.

1. Kohaldamisala laiendamine

a) Videojagamisplatvormi teenused – artikli 1 lõike 1 punkt aa, artikkel 28a

Selleks et reageerida kahjuliku sisu ja vihakõne levikule internetis, teeb komisjon ettepaneku laiendada audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi kohaldamisala videojagamisplatvormi teenustele. Sel eesmärgil on loodud eraldi teenusekategooria koos eraldi eeskirjadega. See puudutab videojagamisplatvorme, mille põhieesmärk on pakkuda saateid ja kasutaja loodud videoid, mis talletavad sellist sisu suures mahus ning millel puudub toimetustusvastutus talletatava infosisu eest, kuid mis samal ajal määravad kindlaks infosisu korralduse. Seetõttu teeb komisjon ettepaneku kehtestada liikmesriikidele kohustuse tagada, et videojagamisplatvormid võtaksid teatavaid asjakohaseid meetmeid alaealiste kaitsmiseks kahjuliku sisu eest ja kõigi kodanike kaitsmiseks vägivallale või vihkamisele õhutamise eest.

Liikmesriikide reageeringud olid erinevad. Esiteks seetõttu, et neil puudus selgus selle kohta, milliseid teenuseid videojagamisplatvormi teenuse **mõiste** täpselt hõlmab (artikkel 1). Mõned liikmesriigid pidasid videojagamisplatvormi teenuse määratluse mõnda osa (nt peamine otstarve ja eristatav osa⁷) liiga piiravaks, kuna see ei pruugi hõlmata sotsiaalmeediateenuste videosisu. Komisjon kinnitas, et sotsiaalmeediateenused sellisena, nagu neid praegu tuntakse, st need ei ole suunatud üldsusele ja nende põhiotstarve ei ole audiovisuaalsisu pakumine, ei ole kõnealuse mõistega hõlmatud, välja arvatud juhul, kui pakutakse teenust, mis vastab videojagamisplatvormi teenuse määratlusele⁸. Teiseks tunti muret videojagamisplatvormi teenuse osutajatele audiovisuaalmeedia teenuste direktiiviga (uus artikkel 28a) pandud kohustuste nõuetekohasuse ning selliste teenuseosutajate piiratud vastutuse pärast elektroonilise kaubanduse direktiivis⁹. Komisjon kinnitas delegatsioonidele, et mõlemad õigusaktid vastavad igati nõuetele, kuna audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi muutmise ettepanekuga ei kehtestata mingit sisu eelkontrolli, vaid üksnes reguleeritakse sisu korraldamise viisi konkreetsel eesmärgil – kaitsta alaealisi kahjuliku sisu eest ja kõiki kodanikke vihakõne eest.

⁷ Eristatava osa kohta vt allpool punkt b.

⁸ Vt ka komisjoni ettepaneku põhjendus 3.

⁹ Direktiiv 2000/31/EÜ (elektroonilise kaubanduse direktiiv).

Mis puutub **meetmetesse**, mida liikmesriigid võivad videojagamisplatvormide suhtes kehtestada (artikkel 28a), siis mõned delegatsioonid pidasid neid liiga ettekirjutavateks. Nad soovitasid selle asemel kasutada alaealiste ja kodanike kaitsmise eesmärgi saavutamiseks meediapädevust. Teatavad muud delegatsioonid soovitasid täiendada esitatud loetelu meetmetega, mis takistaksid varem eemaldatud sisu üleslaadimist ja tagaksid kiire reageerimise kahjuliku sisu teadetele. Komisjon rõhutas, et liikmesriigid võivad valida loetelust meetmed, mida nad konkreetsete asjaolude puhul asjakohaseks peavad. Kuid nad ei saa kehtestada rangemaid meetmeid, kui need ei ole kooskõlas elektroonilise kaubanduse direktiiviga, kuna komisjon soovib kõnealuste konkreetsete teenuste maksimaalset ühtlustamist. Mõned delegatsioonid olid selle vastu. Lisaks pidasid mõned muud delegatsioonid küsitavaks kaasreguleerimist kõnealuste meetmete kohaldamisel, kui liikmesriigid ei saa väljapakutust kaugemale minna. Komisjon selgitas, et kaasreguleerimine ei ole kohustuslik ning et sellest võib olla kasu meetmete sisu üksikasjalikumaks täpsustamiseks.

b) Teenuse eristatav osa ja lühivideod (artikli 1 lõige 1)

Võttes arvesse Euroopa Kohtu otsust kohtuasjas C-347/14, teeb komisjon ettepaneku

- laiendada teenuse mõistet ka (audiovisuaalsele) osale, mis oma sisu ja vormi poolest on **eristatav** mitteaudiovisuaalsest põhitegevusest¹⁰ (artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkt i ja artikli 1 lõike 1 punkti aa alapunkt iii). Mõned delegatsioonid pidasid seda määratlust piiravaks, kuna see võiks jätta audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi kohaldamisalast välja sotsiaalmeediasse postitatud videod. Mitu delegatsiooni palusid ka täpsemalt selgitada, mida eristatav osa tegelikult tähendab;
- lisada saate mõiste määratlusse **lühivideo** (artikli 1 lõike 1 punkt b). Kuna selgusetuks jääb, mida „lühivideo“ all mõeldakse, soovitasid teatavad delegatsioonid viite video kestusele välja jätta ning mitu muud delegatsiooni palusid täiendavaid suuniseid selle mõiste tõlgendamise kohta.

¹⁰ Nt veebiajalehe eraldiseisev videorubriik.

2. Võrdsete tingimuste loomine lineaarsete ja tellitavate teenuste jaoks

Komisjoni ettepaneku eesmärk on luua võrdsemad tingimused lineaarsete ja tellitavate teenuste jaoks ja samal ajal tagada nende teenuste puhul ühtlane kaitse. See puudutab eelkõige Euroopa päritolu teoste edendamist, tarbijakaitset, alaealiste kaitset ja kaitset vihakõne eest (mille puhul eeskirju laiendatakse ka videojagamisplatvormidele) ning päritoluriigi põhimõttest erandite tegemise korda. Paljud delegatsioonid ei olnud siiski rahul komisjoni lähenemisviisiga, mille puhul säilitatakse lineaarsete ja tellitavate teenuste astmeline reguleerimine, ning soovisid selle asemel eeskirjade suuremat ühtlustamist. Lisaks soovisid paljud delegatsioonid võrdsemate tingimuste tagamist ka videojagamisplatvormide puhul teatavates valdkondades, näiteks ärilised teadaanded.

a) Euroopa päritolu teoste edendamine (artikkel 13)

Komisjon teeb ettepaneku karmistada tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste osutajate Euroopa päritolu teoste edendamisega seotud kohustusi kahel viisil.

- i. Liikmesriigid peavad tagama, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste osutajad tagavad oma kataloogist vähemalt 20 % suuruse osa Euroopa päritoluga teoste jaoks ning tagavad kõnealuste teoste esiletoomise (nähtavuse). Osakaalu küsimuses lahknesid liikmesriikide seisukohad oluliselt: ühed olid kohustusliku 20 % suuruse osa kehtestamise vastu, teised aga poolt, kusjuures mõned delegatsioonid soovitasid seda osa isegi suurendada. Teatavad liikmesriigid soovisid, et saaksid kehtestada kvoodid ka nende jurisdiktsioonist väljapoole jäävate teenuseosutajate suhtes. **Esiletoomise** osas palusid teatavad delegatsioonid selgitust selle mõiste tähenduse kohta ja selle kohta, kuidas seda rakendada.

- ii. Liikmesriigid võivad nõuda **rahalist osamakset** (maksu) nende territooriumil asutatud tellitava audiovisuaalmeedia teenuse osutajatelt ning ka teistes liikmesriikides asutatud teenuseosutajatelt, kelle teenused on suunatud nende territooriumil asuvale vaatajaskonnale¹¹. Üks liikmesriikide rühm oli selle ettepaneku vastu, kuna see kahjustab nende arvates päritoluriigi põhimõtet, teine liikmesriikide rühm aga pidas seda positiivseks. Lisaks soovisid paljud delegatsioonid selle võimaluse laiendamist lineaarsete teenuste osutajatele. Komisjon ei tõlgenda seda sätet erandina päritoluriigi põhimõttest, vaid pigem selgitusena, et rahalised osamaksed sarnanevad maksudega ja peaksid seetõttu jääma liikmesriikide määrata, tingimusel et need on kooskõlas ELi õigusega ning eelkõige riigiabi eeskirjadega¹².

b) Ärilised teadaanded (artiklid 9, 10, 11, 20, 23)

Komisjon teeb ettepaneku suurendada telereklaami mahtu reguleerivate eeskirjade paindlikkust ning kehtestada paindlikumad eeskirjad sponsorluse ja tootepaigutuse kohta, mis kehtiksid lineaarsete ja tellitavate teenuste suhtes. Eesmärk on suurendada ringhäälinguorganisatsioonide suutlikkust investeerida originaalsisu tootmisse ning muuta need seega konkurentsivõimelisemaks, arvestades reklaamitulude liikumist internetikeskkonda.

- i. Delegatsioonidel olid väga erinevad seisukohad komisjoni ettepaneku kohta muuta **telereklaami** mahtu (st selle piirmäära ja sagedust) reguleerivaid eeskirju. Üks rühm delegatsioone toetas komisjoni ettepanekut suurendada reklaamipauside **sagedust** 30 minutilt 20 minutile, samas kui teine rühm oli selle vastu (artikli 20 lõige 2). Ettepanek muuta reklaami 20 % osakaalu **piirmäära** arvestamine tunnipõhiselt päevapõhiseks (ajavahemik 7.00–23.00) leidis toetust ühe delegatsioonide rühma seas, kuid teine rühm oli sellise muudatuse vastu, osutades negatiivsele mõjule, mida see avaldaks vaatajatele eelkõige tipptunnil, ning väljendades kahtlust ringhäälinguorganisatsioonide tuludele avalduva keskmise pikkusega ja pikaajalise positiivse mõju suhtes.

¹¹ Komisjoni ettepaneku põhjenduses 23 täpsustatakse, milliseid näitajaid liikmesriigid võivad kasutada, et teha kindlaks, kas tellitav audiovisuaalmeedia teenus on suunatud nende territooriumile.

¹² See tuleneb komisjoni 1. septembri 2016. aasta otsusest riigiabi kava kohta (C(2016) 5551 final).

Lisaks osutasid mõned liikmesriigid asjaolule, et telereklaami eeskirjade lõdvendamist tuleks vaadata koos tootepaigutuse ja sponsorluse eeskirjade pehmendamisega, kuna sponsorteateid ei arvestada reklaami piirmäära hulka ning mis kokku võiks oluliselt suurendada äriliste teadaannete hulka, millega vaatajad kokku puutuvad.

Vastusena neile mureküsimustele rõhutas komisjon, et arvestades kättesaadavate meediateenuste suurt valikut (millest mõned on täiesti reklaamivabad) ja tihedat konkurentsi audiovisuaalteenuste turul, reguleerib turg televisiooniteenuste puhul ise reklaami hulka.

- ii. **Sponsorlust** (artikkel 10) ja **tootepaigutust** (artikkel 11) puudutavate sätete puhul olid paljud delegatsioonid vastu komisjoni ettepanekule lubada sponsorteades ja tootepaigutuses „spetsiaalseid müüki edendavaid viiteid“ ja tootepaigutuse puhul „alusetut esiletõstmist“. Nende delegatsioonide väitel hägustavad kavandatud muudatused esiteks seda liiki äriliste teadaannete ja telereklaami vahelisi piire ning, teiseks, neil võib olla negatiivne mõju meediateenuse osutaja vastutusele ja tema toimetuse sõltumatusele. Teatavad delegatsioonid olid vastu tootepaigutust käsitleva lähenemisviisi muutmisele keelavast lubavaks.

Komisjon põhjendas oma paindlikku lähenemisviisi sponsorlusele ja tootepaigutusele vajadusega reageerida tänasele tegelikkusele ja julgustada sedalaadi äriliste teadaannete kasutuselevõttu, et realiseerida kogu nende potentsiaali.

- iii. Paljud delegatsioonid soovisid **kvaliteedinõuete**¹³ (artikkel 9) laiendamist ka videojagamisplatvormidele. Mõned delegatsioonid soovisid lineaarsete ja tellitavate teenuste võrdsemaid tingimusi alkoholireklaami valdkonnas. Seoses sellega tegid nad ettepaneku laiendada praegu televisiooni suhtes kehtivaid eraldiseisvaid rangemaid eeskirju (artikkel 22) ka tellitavatele teenustele. Komisjon rõhutas, et tema ettepanekuga parandatakse alaealiste kaitset alkoholi ning suure rasva, soola- ja suhkrusisaldusega¹⁴ toitu ja jooke reklaamivate sobimatute äriliste teadaannete eest, ergutades välja töötama riiklikke ja asjakohasel juhul ELi tegevusjuhendeid.

c) Alaealiste kaitse (artikkel 12)

Delegatsioonid tervitasid põhimõtteliselt komisjoni ettepanekut täielikult ühtlustada alaealiste kaitsmisele suunatud eeskirjad lineaarsete ja tellitavate teenuste puhul, kuid mõned delegatsioonid soovisid laiendada neid eeskirju ka videojagamisplatvormidele. Lisaks märkisid paljud delegatsioonid, et alaealiste kaitsmise puhul on oluline rõhutada meediapädevust.

3. Päritoluriigi põhimõtte ja jurisdiktsiooni toimivuse parandamine

Päritoluriigi põhimõtte on audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi nurgakivi, kuna meediateenuse osutaja suhtes kehtivad vaid ühed eeskirjad ehk siis selle liikmesriigi eeskirjad, kus ta on asutatud. Sellest tulenevalt võib teenuseosutaja osutada vabalt teenuseid ELi piires, kuna teised liikmesriigid peavad tagama vastuvõtuvabaduse ega tohi piirata teenuste taasedastamist oma territooriumil, välja arvatud erandjuhtudel. Komisjon teeb ettepaneku säilitada päritoluriigi põhimõtte, kohaldada seda ka videojagamisplatvormide suhtes (kuid koos spetsiaalse jurisdiktsiooni määrava mehhanismiga) ning tugevdada seda, lihtsustades jurisdiktsiooni omava liikmesriigi kindlaksmääramist ja parandades koostöömehhanisme. Liikmesriigid üldiselt toetasid päritoluriigi põhimõtet, kuigi mõned liikmesriigid suhtusid sellesse üsna jahedalt.

¹³ Kvaliteedinõuded hõlmavad näiteks nõuet, et ärilised teadaanded peavad olema äratuntavad, neis ei tohi kasutada alalävisele tajule suunatud võtteid, neis tuleb austada inimväärikust, ei tohi kasutada sigarette ega ravimeid ning neis tuleb kaitsta alaealisi alkoholi ning suure rasva, soola- ja suhkrusisaldusega toidu eest.

¹⁴ Suure rasva, soola- ja suhkrusisaldusega.

a) Rangemad meetmed ja kõrvalehoidumismenetlus (artikkel 4)

Mitu delegatsiooni osutasid päritoluriigi põhimõtte puudustele, eelkõige juhul, kui liikmesriik on otsustanud kohaldada direktiivis (mis põhineb minimaalsel ühtlustamisel) sätestatutest **rangemaid meetmeid** ja kui meediateenuse osutaja otsustab valida asutamiskohaks teise liikmesriigi, mille eeskirjad on leebemad, kuid suunab oma saated esimesena nimetatud liikmesriiki. Selle puhul märkis mitu liikmesriiki, et selliseid teenuseosutajaid on raske sundida järgima rangemaid eeskirju, mille nad on kehtestanud näiteks alaealiste kaitse või äriliste teadaannete valdkonnas. Võimaliku lahendusena tegid mõned neist delegatsioonidest ettepaneku kasutada päritoluriigi põhimõttest tehtavat erandit, mille komisjon pakkus välja Euroopa päritolu teoste edendamiseks (vt eespool punkti 2 alapunkt a).

Direktiivis on ette nähtud menetlus, mis võimaldab liikmesriikidel võtta meetmeid olukorras, kus teenuseosutaja registreerib end teises liikmesriigis vaid selleks, et vältida esimeses liikmesriigis kehtivaid rangemaid eeskirju. Mõned delegatsioonid rõhutasid siiski, et kõnealune **kõrvalehoidumismenetlus** ei ole praegu oma keerukuse tõttu tulemuslik ning komisjoni ettepanek ei muuda selle kohaldamist kergemaks. Komisjon teatas, et kõrvalehoidumismenetlus piirab asutamisvabadust, mistõttu on menetluse range ja piiratud kohaldamine põhjendatud. Samal ajal tunnistas komisjon, et nimetatud menetlust ei ole seni kasutatud. Kuna kõrvalehoidumismenetlust saab kohaldada vaid teleringhäälingu suhtes, soovisid mõned delegatsioonid selle laiendamist tellitavatele teenustele.

b) Erandite tegemise kord (artikkel 3)

Delegatsioonid üldiselt toetasid sellise korra lihtsustamist, mis võimaldab teha liikmesriikidel ajutisi erandeid vastuvõtmisvabadusest või piirata audiovisuaalmeedia teenuste taasedastamist teatavate konkreetsete asjaolude puhul. Nad tervitasid eelkõige ühtse erandite tegemise korra loomist nii lineaarsete kui ka tellitavate teenuste jaoks, uusi erandite põhjendusi ja võimalust kasutada kiirmenetlust olenemata teenuse liigist.

Teatavad delegatsioonid osutasid siiski erinevatele tingimustele, mis peavad olema täidetud lineaarsete ja tellitavate teenuste puhul. Erinevalt tellitavatest teenustest peab teleringhäälingu puhul olema tegemist korduva rikkumisega. Komisjon selgitas, et sellise erinevuse säilitamise põhjuseks on asjaolu, et internetikeskkonnas on raskem kindlaks teha, millal rikkumine toimus.

Mõned delegatsioonid ei pooldanud komisjoni otsuse tegemise tähtaja pikendamist. Komisjon põhjendas pikemaid tähtaegu vajadusega võtta arvesse teenuste osutamise vabaduse piiramist käsitlevate otsuste tegemise keerukust seoses komisjonisiseste kohustuslike tähtaegadega.

c) Jurisdiktsiooni kriteeriumid (artikli 2 lõige 3)

Mitu delegatsiooni leidis, et kavandatud muudatus meediateenuse osutaja üle jurisdiktsiooni omava liikmesriigi kindlakstegemisel on vaid kosmeetiline. Mõned neist olid seisukohal, et selliste küsimuste nagu teenuste suunamise puhul oleks tulnud uurida alternatiivseid kriteeriumeid.

Mitu delegatsiooni olid vastu kavandatud muudatusele, mis puudutab sõnade „oluline osa“ asendamist sõnaga „enamik“ töötajaid käsitlevas kriteeriumis. Nad leidsid, et selline kriteerium ei ole stabiilne, kuna töötajate arv kipub kõikuma, või soovisid selgitust selle kohta, mis liiki töötajaid loetaks enamiku hulka kuuluvateks. Komisjon selgitas, et tema eesmärk oli seda küllaltki keerukat kriteeriumi lihtsustada ning oli valmis küsimust liikmesriikidega edasi arutama.

d) Ühtsed teenuseosutajate loetelud (artikli 2 lõige 5a ja artikli 28b lõige 2)

Läbipaistvuse tagamiseks ja audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi rakendamise hõlbustamiseks teeb komisjon ettepaneku koostada audiovisuaalmeediateenuste (TV ja tellitavad teenused) ja videojagamisplatvormi teenuste osutajate ühtsed loetelud (andmebaas). See loetelu käsitleks liikmesriigi jurisdiktsiooni iga teenuseosutaja üle koos kriteeriumidega, millele jurisdiktsioon tugineb. Delegatsioonid üldiselt tervitasid sellise loetelu koostamist, kuid mitmele neist tegi muret loetelu koostamise ja ajakohastamisega seotud halduskoormus ja rahalised kulud.

e) Jurisdiktsioon videojagamisplatvormide puhul (artikli 28b lõige 1)

Komisjon teeb ettepaneku kohaldada päritoluriigi põhimõtet ka videojagamisplatvormide suhtes. Kuna mõned neist platvormidest on asutatud väljaspool ELi, kuid enamasti on neil siiski pidepunkt (st tütarettevõtja või emaettevõtja) ELiga, tegi komisjon ettepaneku lugeda selline pidepunkt tegelikult asutamiskohaks audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi kohaldamise eesmärgil. Mõned delegatsioonid pärisid päritoluriigi põhimõtte kohaldamise kohta videojagamisplatvormide puhul, teised rõhutasid samas, et kavandatud lähenemisviis võib luua meelepärase jurisdiktsiooni valimise võimaluse. Teatavad delegatsioonid tegid ettepaneku hõlmata ka väljaspool ELi asutatud videojagamisplatvormide osutatavad teenused. Üldiselt nõuti täpsemaid selgitusi selle kohta, kuidas jurisdiktsiooni määramine praktikas toimiks. Komisjon selgitas, et valis päritoluriigi põhimõtte kohaldamise videojagamisplatvormide suhtes selleks, et tagada, et videojagamisplatvormiteenuse osutaja suhtes kohaldataks ühe ELi liikmesriigi eeskirju ning samal ajal välditaks kahekordset jurisdiktsiooni.

4. Järelevalve- ja jälgimismehhanismid

a) Kaas- ja eneseregulatsioon ning ELi tegevusjuhendid (peamiselt artikli 4 lõige 7)

Kuigi kaas- ja eneseregulatsiooni võimalus oli ette nähtud juba 2010. aasta audiovisuaalmeedia teenuste direktiivis, ergutab komisjon seda liiki reguleerimise laiemat kasutamist direktiiviga hõlmatud erinevates valdkondades, eelkõige seoses kahjuliku sisu kirjelduste (artikkel 6a), alaealiste kaitse ja võitlusega vihakõne vastu videojagamisplatvormidel (artikkel 28a) ning äriliste teadaannete puhul, et vähendada alaealiste kokkupuudet suure rasva, soola- ja suhkrusisaldusega toidu ja jookide ning alkoholi reklaamiga (artikli 9 lõiked 2 ja 3). Seda liiki regulatsiooni kasutatakse tegevusjuhendite abil, milles ettevõtjad, valitsusvälised organisatsioonid ja muud sidusrühmad vabatahtlikult kokku lepivad, ning kaasregulatsiooni puhul kasutatakse selleks riikliku reguleeriva asutuse kehtestatud raamistikku.

Nende meetmete puhul tõstatati palju küsimusi, kuna liikmesriikide tavad audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi kohaldamisel on erinevad. Paljud liikmesriigid pidasid sõnastust ebaselgeks selles osas, kas kaas- ja eneseregulatsiooni kasutamine on kohustuslik või mitte. Komisjon kinnitas, et seda liiki regulatsioon ei ole kohustuslik ja seda tuleks seega näha õiguslike meetmete täiendusena. Tõstatati ka küsimus selle kohta, kuidas saab liikmesriik kohustada teistes liikmesriikides asutatud meediateenuse osutajaid, kes suunavad oma teenuse tema territooriumile, järgima siseriiklikult kokku lepitud tegevusjuhendeid. Lisaks tegi mitu liikmesriiki ettepaneku viia kõik kaas- ja eneseregulatsiooni käsitlevad sätted kokku ühte artiklisse, et vältida kordamist ja muuta need selgemaks.

ELi tegevusjuhend on eneseregulatsiooni vahend, mida ELi tasandil juba kasutatakse, kuid mis lisati nüüd audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi. Paljud delegatsioonid soovisid põhjalikumat selgitust selliste ELi tegevusjuhendite koostamise ja toimimise kohta ning selgitust juhendite järgimise tagamise ja nende jõustamise kohta. Neid lahendamata küsimusi arvestades suhtusid delegatsioonid ELi tegevusjuhendite ideesse üldiselt üsna jahedalt ning mõned olid ka vastu. Komisjon selgitas, et ELi tegevusjuhendid kuuluvad eneseregulatsiooni alla ning erinevalt riiklikest õiguslikest või kaasregulatsiooni meetmetest ei ole need kohustuslikud. Neid tuleks seetõttu pidada erandlikuks meetmeks ning igal juhul täienduseks riiklikele tegevusjuhenditele.

b) Riiklike reguleerivate asutuste sõltumatus (artikkel 30)

Liikmesriigid üldiselt tervitasid riiklike reguleerivate asutuste sõltumatuse suurendamise mõtet. Kuid paljud delegatsioonid pidasid sellekohaseid nõudeid liiga üksikasjalikuks ja eelistaksid selle asemel üksnes peamiste põhimõtete esitamist tekstis. Oma ettepanekut kaitstes selgitas komisjon, et reguleerivate asutuste sõltumatus on vajalik direktiivi nõuetekohaseks rakendamiseks ning kõigi reguleerivate asutuste sõltumatuse tagamiseks ELis on vaja sätestada üksikasjalikud nõuded sõltumatuse kohta.

c) ERGA (peamiselt artikkel 30a)

Komisjon teeb ettepaneku anda ametlik staatus Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörühmale (ERGA), mis praegu tegutseb komisjoni eksperdirühmana¹⁵. Kuna audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv põhineb minimaalsel ühtlustamisel (välja arvatud videojagamisplatvormide kavandatud regulatsioon) ja arvestades suuremat keskendumist kaas- ja eneseregulatsioonile, püüab komisjon saavutada kõnealuse direktiivi ühtlasemat kohaldamist kogu ELis.

Mitu liikmesriiki toetas komisjoni ettepanekut, kuid paljud liikmesriigid suhtusid ERGA loomisse üsna jahedalt ja mõned olid vastu. Neile tegi peamiselt muret asjaolu, et ERGA ülesanded ja pädevus kattuvad ülesannete ja pädevusega, mis on kontaktkomiteel (artikkel 29), kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja mis abistab komisjoni direktiivi rakendamisel. Seoses sellega soovisid paljud delegatsioonid selge vahe tegemist kontaktkomitee ja ERGA vahel ning ERGA rolli piiramist tehniliste nõuannete ja parimate tavade vahetamise platvormiga. Mitu delegatsiooni juhtis tähelepanu sellele, et kogu tekstis viidatakse liialt ERGAle, ning nad tegid ettepaneku selliseid viiteid vähendada ja/või tasakaalustada viidetega kontaktkomiteele.

5. Muud küsimused

Üldiselt palusid delegatsioonid selgitada paljusid komisjoni ettepanekus kasutatud mõisteid ja kontseptsioone, näiteks eelkõige: videojagamisplatvormil „suures mahus“ talletatud sisu (artikli 1 punkti aa alapunkt i), „toimetuslikud otsused“ (artikli 2 lõike 3 punkt b), „avalik julgeolek“ (artikli 3 lõike 2 punkt b), „kaitseõigus“ (nt artikli 3 lõike 3 punkt e), „väikese käibe“ ja „väikese vaatajaskonnaga“ teenuseosutajad (artikli 13 lõike 5), „emaettevõtja“ ja „tütarettevõtja“ (artikkel 28b) jne.

¹⁵ Komisjoni 3. veebruari 2014. aasta otsus ERGA loomise kohta.

Lisaks punktides 1–4 kirjeldatud peamistele küsimustele tõstatasid delegatsioonid ka järgmised küsimused.

- **Kättesaadavuse nõuded (artikkel 7)**

Komisjon tegi ettepaneku jätta audiovisuaalmeedia teenuste direktiivist välja kättesaadavust käsitlevad nõuded, pidades silmas ettepanekut reguleerida kättesaadavust horisontaalse Euroopa ligipääsetavusaktiga¹⁶. Valdav osa delegatsioonide soovis siiski audiovisuaalteenuste kättesaadavuse nõuete säilitamist audiovisuaalmeedia teenuste direktiivis. Samal ajal pooldas mõni neist delegatsioonidest direktiivis praegu sisalduvatest ulatuslikemate nõuete sätestamist, mida komisjon toetas.

- **Märkimisväärne lastest vaatajaskond (artiklid 9 ja 11)**

Paljud delegatsioonid tundsid muret „lastesaadete“ asendamise pärast „märkimisväärse lastest vaatajaskonnaga saadetega“, pidades uut mõistet laialivalguvaks ja ebatäpseks, mis raskendaks selle rakendamist. Komisjon selgitas, et muudatuse eesmärk on laiendada praegust alaealiste kaitset nii, et see hõlmaks muid kui konkreetselt lastele suunatud saateid, arvestades laste muutuvaid vaatamisharjumusi.

- **Vägivallale ja vihkamisele õhutamine (peamiselt artiklid 6 ja 28a)**

Mitu delegatsiooni juhtis tähelepanu järjepidevuse puudumisele teksti erinevate osade vahel, kus nimetatakse põhjuseid, mille alusel sisu peetakse vägivallale või vihkamisele õhutavaks. Teatavad delegatsioonid soovisid lisada põhjuste hulka ka terrorismi ülistamise ja inimväärkuse alandamise, samas kui mõned muud delegatsioonid eelistaksid põhjused täpsustamata jätta. Komisjon kinnitas, et sama sõnastust, mis on nõuetekohaselt kooskõlastatud nõukogu 2008. aasta raamotsuses¹⁷ kasutatud mõistetega, tuleks kasutada kogu tekstis.

¹⁶ Dok 14799/15.

¹⁷ Nõukogu 28. novembri 2008. aasta raamotsus 2008/913/JSK teatud rassismi ja ksenofoobia vormide ja ilmingute vastu võitlemise kohta kriminaalõiguse vahenditega (ELT L 328, 6.12.2008, lk 55).

- **Sisu kirjeldus (artikkel 6a)**

Ettepanekuga täiendatakse alaealiste kaitset käsitlevaid sätteid uue kohustusega esitada vaatajatele piisavat teavet sisu kahjustava olemuse kohta, kasutades „kirjelduste süsteemi“ (nt piktogramme). Paljud delegatsioonid soovisid selgitust selle mõiste kohta. Teatavad delegatsioonid kahtlesid sisu kirjelduste kasutamises, sest liikmesriikidel on selles valdkonnas erinevad tavad ja piktogramme ei kasutata kõikides liikmesriikides. Teatavad muud delegatsioonid kahtlesid ELi tegevusjuhendite kasutamises ning üks neist oli ELi tasandil ühtlustamise vastu. Komisjon juhtis tähelepanu sellele, et ELi tegevusjuhendis saaks käsitleda teatavate delegatsioonide muret selle pärast, et väljaspool nende territooriumi asutatud teenuseosutajate poolt nende territooriumile suunatud teenustes ei kasutata samasugust sisu kirjeldamise viisi, mis avaldab negatiivset mõju nende vaatajatele.
